

Aan
De voorzitter van het bestuurscollege van het openbaar lichaam Saba

Adres kantoor Curaçao
De Rouvilleweg 39
Willemstad, Curaçao
Telefoon (+5999)4619081

Adres kantoor Sint Maarten
Frontstreet 26
Convent Building
Philipsburg, Sint Maarten
Telefoon (+1721) 5430331

Adres kantoor Aruba
L.G. Smith Boulevard 68
La Piccola Marina
Oranjestad, Aruba
Telefoon (+297) 5832800

Datum
11 augustus 2023
Ons kenmerk
Cft 202300069
Pagina
1/5

Uw kenmerk

Bijlage
2

E-mail info@cft.cw
Internet www.cft.cw

Onderwerp
Reactie tweede uitvoeringsrapportage en advies tweede ontwerpbegrotingswijziging 2023

Geachte heer Johnson,

Op 28 juli 2023 ontving het College financieel toezicht Bonaire, Sint Eustatius en Saba (Cft) de tweede uitvoeringsrapportage (UR) en de tweede ontwerpbegrotingswijziging (OBW) over het begrotingsjaar 2023. Met dit schrijven ontvangt u de reactie van het Cft op de tweede UR en het advies bij de tweede OBW 2023.¹ In bijlage 1 van deze brief vindt u een nadere uitleg en cijfermatige onderbouwing bij deze reactie.

Oordeel

Tot en met het tweede kwartaal 2023 toont de UR een overschot. Dit wordt met name veroorzaakt door het achterblijven van de reguliere lasten ten opzichte van de begroting. In de UR wordt hierop echter geen toelichting gegeven. Het Cft kan daarom niet beoordelen of aanpassing van de begroting op dit punt noodzakelijk is en dus of de OBW volledig is. Het Cft adviseert Saba om bij de OBW een toelichting te geven op het achterblijven van de reguliere lasten en zo nodig de OBW aan te passen door de begrote lasten te verlagen conform de realisatie, voordat de OBW wordt aangeboden aan de eilandsraad.

Toelichting

De tweede UR toont USD 25,3 miljoen aan baten en USD 23,6 miljoen aan lasten, inclusief bijzondere uitkeringen van USD 15,4 miljoen aan zowel de baten- als de lastenkant. Saba realiseert daarmee een voorlopig overschot van USD 1,7 miljoen. Het gerealiseerde positieve resultaat in het tweede kwartaal is hoger dan verwacht en wordt voornamelijk veroorzaakt door achterblijvende reguliere overige lasten. Uit de UR kan niet worden opgemaakt welke specifieke overige reguliere lasten achterblijven ten opzichte van de begroting, en wat de oorzaak is. Het Cft kan daarom niet beoordelen of de afwijking ten opzichte van de begroting gecorrigeerd zou moeten worden met een begrotingswijziging en of de nu voorliggende OBW volledig is.

Het Cft adviseert u voordat u de OBW aanbiedt aan de eilandsraad, om een nadere toelichting op te nemen bij de realisatie van de reguliere lasten en de verwachting voor de rest van het jaar. Aan de hand hiervan kan dan worden bepaald of aanpassing van de OBW noodzakelijk is.

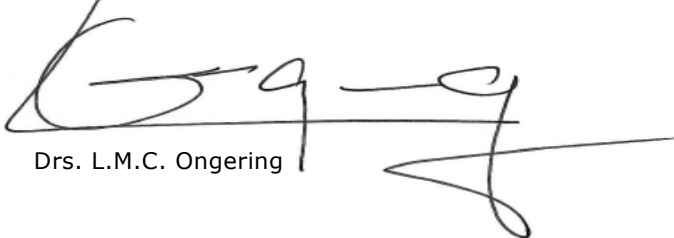
De totale baten uit lokale heffingen ontwikkelen zich in lijn met de begroting. Echter er blijven, net als in het eerste kwartaal, specifieke baten achter bij de begroting. In zijn reactie op de eerste UR 2023 adviseerde het Cft de opbrengsten van de baten uit de logeerbelasting en de bouwleges nauwlettend in de gaten te houden en, indien nodig, de begroting alsnog met de eerstvolgende begrotingswijziging (BW) te wijzigen.² Ondanks dat de baten uit de logeerbelasting en bouwleges nog steeds achterlopen, is de begroting niet aangepast met de tweede OBW. Saba constateert zelf in de tweede UR dat de baten uit luchthavenbelasting en erfpacht achterblijven. In de toelichting geeft Saba aan dat het de begrote baten uit lokale heffingen monitort en eventueel zal aanpassen met een BW bij de derde UR.

De tweede OBW 2023 gaat uit van een nulresultaat in 2023. Saba voert hiervoor USD 0,3 miljoen van de reserves, ten gevolge van het positieve resultaat bij de jaarrekening 2022, als baten op.³ Met de OBW worden zowel de baten als de lasten verhoogd met in totaal USD 15,1 miljoen. Een bedrag van USD 13,9 miljoen betreft de baten en lasten samenhangend met bijzondere uitkeringen. USD 11,4 miljoen hiervan is bestemd voor de financiering van de derde fase van het project voor hernieuwbare energie van Saba Electric Company (SEC). De overige USD 2,5 miljoen wordt besteed aan andere projecten.

Met de OBW worden voor de reguliere exploitatie de baten en lasten met USD 1,2 miljoen opgehoogd. De aanvullende baten komen voort uit een ophoging van de vrije uitkering van USD 1,0 miljoen. De middelen van de vrije uitkering zijn voor de loon- en prijscompensatie, de verkiezingen in 2023 en extra capaciteit voor buitengewone opsporing ambtenaren.

Ik verwacht u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
De voorzitter van het College financieel toezicht Bonaire, Sint Eustatius en Saba

Drs. L.M.C. Ongerling

Deze brief is in afschrift verstuurd aan:
De eilandsraad van het openbaar lichaam Saba
Het hoofd Financiën van het openbaar lichaam Saba

Bijlage 1: Uitleg en cijfermatige onderbouwing

In tabel 1 zijn de realisatie tot en met het tweede kwartaal van 2023, de begroting 2023, inclusief de tweede OBW, weergegeven. In de laatste kolom is de procentuele realisatie ten opzichte van de begroting opgenomen.

Tabel 1: Overzicht baten en lasten (in miljoenen USD)⁴

	2 ^e UR 2023	Begroting 2023 (2 ^e UR)	Realisatie
Baten	25,3	36,5	69%
Reguliere baten	9,9	21,1	47%
Lokale heffingen	0,6	1,0	60%
Overige baten	9,3	20,1	46%
Bijzondere uitkeringen	15,4	15,4	100%
Lasten	23,6	36,5	65%
Reguliere lasten	8,2	21,1	39%
Personeelslasten	5,1	10,2	50%
Overige lasten	3,1	10,9	28%
Bijzondere uitkeringen	15,4	15,4	100%
Resultaat	1,7	0,0	-

Bron: tweede uitvoeringsrapportage 2023 van Saba

Baten

De realisatie van de reguliere baten in het tweede kwartaal bedraagt USD 9,9 miljoen, 47 procent van de totale begrote reguliere baten in 2023. Daarmee is de realisatie voldoende in lijn met de begroting. Daarnaast realiseert Saba USD 0,6 miljoen aan baten uit lokale heffingen. De overige reguliere baten bedragen USD 9,3 miljoen en zijn met 46 procent realisatie in het tweede kwartaal in lijn met de begroting.

Lasten

Saba realiseert in het tweede kwartaal USD 8,2 miljoen aan reguliere lasten. De realisatie van de reguliere lasten in het tweede kwartaal bedraagt 39 procent van de totale begrote reguliere lasten in 2023 en is daarmee niet in lijn met de begroting. De realisatie van de personeelslasten, USD 5,1 miljoen en 50 procent, is in lijn met de begroting. De overige reguliere lasten blijven met 28 procent achter bij de begroting. In de UR is niet toegelicht wat de oorzaak is van het achterblijven van de overige lasten.

Bijzondere uitkeringen

In het tweede kwartaal realiseert Saba USD 13,9 miljoen aan baten en lasten gerelateerd aan bijzondere uitkeringen. In de begroting 2023 nam Saba geen bijzondere uitkeringen op. Deze worden nu met de bijgevoegde OBW achteraf verantwoord. Bij de eerste OBW voegde Saba voor USD 1,5 miljoen aan bijzondere uitkeringen aan de begroting toe. Dit kwartaal is dit bedrag aanzienlijk hoger, voornamelijk vanwege de bijdrage van USD 11,4 miljoen aan een project voor hernieuwbare energie aan SEC. Het Cft herhaalt zijn advies om in het vervolg de bij het opstellen van de begroting reeds bekende bijzondere uitkeringen separaat bij de begroting 2024 op te nemen, conform het Besluit begroting en verantwoording openbare lichamen.

Liquiditeitspositie

Uit de tweede UR blijkt dat Saba ultimo juli 2023 beschikt over USD 57,3 miljoen aan liquide middelen. Het overgrote deel hiervan, USD 49,4 miljoen, is geormerkt voor bijzondere uitkeringen. De vrij besteedbare liquide middelen, ten bedrage van USD 7,9 miljoen zijn USD 0,3 miljoen lager dan de stand per maart 2023. De liquiditeitspositie van Saba is hiermee sterk verbeterd ten opzichte van het tweede kwartaal van 2022 maar blijft aandacht nodig hebben.

Financieel beheer

De tweede UR bevat een overzicht van de belangrijkste activiteiten op het gebied van het financieel beheer in het tweede kwartaal. In het tweede kwartaal zijn de taken van de afdeling Financiën verdeeld in het administratie- en planning & control team met als doel de efficiëntie binnen het team te bevorderen. Beide teams worden getraind door externe accountants.

Collectieve sector

Conform artikel 11 lid 4 van de Wet FinBES rapporteert het Cft in samenwerking met het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) jaarlijks, gelijktijdig met het doorzenden van de jaarrekening, over de voorlopige uitgaven-, inkomsten-, tekort- en schuld cijfers van de collectieve sector van de openbare lichamen aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Voor Saba is niet recentelijk vastgesteld welke rechtspersonen tot de collectieve sector behoren, waardoor het opstellen van bovengenoemde rapportage en toetsing van de rentelastnorm niet mogelijk zijn. Het Cft zal samen met het CBS nagaan hoe zo snel mogelijk tot vaststelling van de collectieve sector van Saba kan worden gekomen, en u hierover informeren.

Bijlage 2: Eindnoten

---

¹ Op basis van artikel 22 van de Wet financiën openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba (Wet FinBES) reageert het Cft op de tweede UR. Het toetsingskader voor beoordeling van de UR wordt gevormd door de Wet FinBES aangevuld met de in het Besluit begroting en verantwoording openbare lichamen BES (BBV BES) opgenomen criteria.

² Cft, Kenmerk Cft 202300038, Reactie eerste uitvoeringsrapportage en advies eerste ontwerpbegrotingswijziging 2023, d.d. 10 mei 2023.

³ Er is sprake van afronding op hele USD miljoenen. Hierdoor ontstaan afrondingsverschillen. Het positieve resultaat aan reserves van de jaarrekening 2022 bedraagt USD 269.000. De ophoging van de vrije uitkering bedraagt USD 952.568.

⁴ In deze tabel is sprake van afronding op hele USD miljoenen. Hierdoor kunnen afrondingsverschillen in de tabel voorkomen.